

Αντιγόνη (στ.1-10)

Ω κοινὸν αὐτάδελφον   Πολυγαπημένη μου αδελφή (καλή μου)
Ισμήνης κάρα,
ἀρ' οἰσθ'
ὅτι τῶν κακῶν
ἀπ' Οἰδίπον
ὅποιον Ζεὺς οὐχὶ τελεῖ
νῶν ζώσαν ἔτι;
Οὐδὲν γάρ ἐστι
οὐτ' ἀλγεινὸν
οὐτ' ἄτερ ἄτης οὐτ' αἰσχρὸν
οὐτ' ἄτιμον,
ὅποιον ἐγὼ οὐκ ὅπωπα
οὐκ (ὄν)
τῶν σῶν τε κὰμῶν κακῶν
Καὶ νῦν τί αὖ (ἐστι)
τοῦτο κήρυγμα
(ὅ) φασι θεῖναι ἀρτίως
τὸν στρατηγὸν
πανδήμω πόλει;
Ἐχεις τι κεὶσήκουσας;

Ισμήνη,
ἀραγε ξέρεις
αν υπάρχει καμιά από τις συμφορές
που μας κληροδότησε ο Οιδίποδας
και να μην την έστειλε ο Δίας
ενώ ακόμα οι δύο εμείς είμαστε
στη ζωή ;
Γιατί τίποτε δεν υπάρχει
ούτε επώδυνο
ούτε ολέθριο ούτε άσχημο
ούτε ἄτιμο
που να μην έχω δεί εγώ
να ανήκει
και στα δικά σου και στα δικά μου
βάσανα.

Και τώρα τι (είναι) πάλι
αυτή η διαταγή
που λένε ότι διακύρηξε πριν από λίγο
ο στρατηγός
σε όλους του πολίτες.
Ξέρεις και έχεις ακούσει τίποτε ;

Μετάφραση Αντιγόνης

ἢ λανθάνει σε

Ἡ διαφεύγει την προσοχή σου

στείχοντα πρὸς τοὺς φίλους ὅτι απειλούν τους αγαπημένους μας
τῶν ἔχθρῶν κακά;

συμφορές που ταιριάζουν στους εχθρούς;

Ισμήνη (στ.11-17)

Ἐμοὶ μὲν, Αντιγόνη,

Σε μένα τουλάχιστο, Αντιγόνη,

οὐδεὶς μῆθος φίλων ἵκετο

καμιά εἰδηση για τα αγαπημένα μου

πρόσωπα δεν ἔφτασε

οὖθ' ἥδὺς οὕτ' ἀλγεινός,

οὔτε ευχάριστη ούτε δυσάρεστη,

ἐξ ὅτου δύο ἐστερήθημεν

αφότου δύο εμείς χάσαμε

δυοῖν ἀδελφοῖν,

τα δύο μας ἀδέλφια,

θανόντοιν μιᾶς ἡμέρᾳ

που σκοτώθηκαν σε μια μέρα

διπλῇ χερὶ·

με αμοιβαίο φόνο.

ἐπεὶ δὲ στρατὸς Ἀργείων

Από τότε όμως που ο στρατός των

Ἀργείων

φροῦδός ἐστιν

τράπηκε σε φυγή

ἐν νυκτὶ τῇ νῦν,

αυτή τη νύχτα

οὐδὲν οἷδ' ὑπέρτερον

δεν ξέρω τίποτε περισσότερο

οὕτ' εὐτυχοῦσα μᾶλλον

ούτε ότι είμαι πιο ευτυχισμένη

οὕτ' ἀτωμένη.

ούτε πιο δυστυχισμένη.

Αντιγόνη (στ. 18-20)

Ὕιδη καλῶς

Ἡμουν σίγουρη

καὶ τοῦτ' οὗνεκα

και για αυτό

Μετάφραση Αντιγόνης

ἐξέπεμπόν σε εκτὸς αὐλείων ζήτησα να σε φέρω έξω από
πυλῶν, τις πόρτες του ανακτόρου,
ώς κλύοις μόνη. για να τα ακούσεις μόνη.

Ισμήνη (στ. 20)

Τί δ' ἔστι; Τι συμβαίνει λοιπόν;
δηλοῖς γὰρ καλχαίνουσ' Γιατί είναι φανερό ότι σε βασανίζει
ἔπος τι. κάποια είδηση.

Αντιγόνη (στ. 21-38)

Κρέων γὰρ Γιατί ο Κρέοντας
τὰ κασιγνήτων ὄνταν από τους δύο αδελφούς μας
οὐ τὸν μὲν προτίσας (ἔχει δεν έκρινε τον ένα άξιο ταφής,
τάφου)
τὸν δ' ἀτιμάσας ἔχει τάφουν; ενώ τον άλλον τον έκρινε
ανάξιο ενταφιασμού.

Ἐτεοκλέα μέν, ως λέγοντι, Τον Ετεοκλή λοιπόν, καθώς λένε,
χρησθεὶς σὺν δικαίᾳ δίκη αφού του φέρθηκε με δίκαιη κρίση
καὶ νόμῳ και σύμφωνα με το νόμο
ἔκρυψε κατὰ χθονὸς διέταξε να τον θάψουν,
ἔντιμον τοῖς ἔνερθεν νεκροῖς, ώστε να είναι τιμημένος μέσα
στους νεκρούς του κάτω κόσμου,
τὸν δὲ νέκυν Πολυνείκους αλλά το πτώμα του Πολυνείκη,
θανόντα ἀθλίως που σκοτώθηκε με τρόπο ἀθλιο,
Μετάφραση Αντιγόνης

φασὶν ἐκκεκηρῦχθαι ἀστοῖσι λένε ότι έχει διακηρύξει στους πολίτες
τὸ μὴ καλῦψαι τάφω να μην τον θάψει
μηδὲ κωκῆσαι τινα, μήτε να τον θρηνήσει κανείς,
ἐᾶν δ' ἄκλαντον, αλλά να τον αφήσουν ἄκλαντο,
ἄταφον, άταφο,
γλυκὺν θησαυρὸν οἰωνοῖς γλυκό θησαυρό για τα όρνια
εἰσορῶσι πρὸς χάριν βορᾶς που λαίμαργα ψάχνουν την τροφή τους.
Τοιαῦτα φασι Τέτοια λένε
κηρύξαντ' ἔχειν ότι έχει διακηρύξει δημόσια
τὸν ἄγαθὸν Κρέοντα ο καλός Κρέων
σοὶ καμοὶ για σένα και για μένα
-λέγω γὰρ κάμε- -ναί, λέω και για μένα-
καὶ νεῖσθαι δεῦρο και ότι έρχεται εδώ
προκηρύξοντα ταῦτα σαφῆ για να διακηρύξει αυτά ώστε να
είναι σαφή
τοῖσι μὴ εἰδόσι, σ' αυτούς που δεν τα γνωρίζουν,
καὶ ἄγειν τὸ πρᾶγμα και ότι θεωρεί το ζήτημα
οὐχ ως παρ' οὐδέν, όχι ως κάτι ασήμαντο,
ἀλλὰ προκεῖσθαι αλλά ότι περιμένει
φόνον δημόλευστον θάνατος με δημόσιο λιθοβολισμό
ἐν πόλει, μπροστά στους πολίτες,
δις ἂν δρᾶ τι τοιοῦτον οποιον τυχὸν κάνει κάτι από αυτά.
Οὕτως ἔχει σοι ταῦτα, Έτσι έχουν αυτά για σένα,
καὶ τάχα δείξεις, και γρήγορα θα αποδείξεις
Μετάφραση Αντιγόνης

εἴτε πέφυκας εὐγενής αν είσαι από ευγενική γενιά
εἴτε κακή ἐσθλῶν. ή αν είσαι μικρόψυχη, παρά
την αριστοκρατική καταγωγή σου.

Ισμήνη (στ. 39-40)

Εἰ δὲ τάδ' ἐν τούτοις (ἐστι) Αλλά αν αυτά είναι έτσι
τί, ταλαιφρον, τι, φτωχή μου αδελφή,
ἐγὼ προσθείμην ἀν πλέον θα μπορούσα να περισσότερο
προσφέρω λύνονσ' εἴθ' ἀπτουσα; με το να χαλαρώνω ή να
σφίγγω τον κόμπο (κάνοντας κάτι που
δεν έχει καμία σημασία);

Αντιγόνη (στ.40)

Εἰ ξυμπονήσεις καὶ Αν θα με βοηθήσεις
καὶ ξυνεργάσῃ. θα συνεργαστείς μαζί μου.

Ισμήνη (στ.41)

Ποῖόν τι κινδύνευμα; Για ποια τέλος πάντων
επικίνδυνη πράξη (μιλάς);
ποῖ γνώμης ποτ' εἶ; Τι τάχα έχεις στο μυαλό σου;

Αντιγόνη (στ. 43)

Εἰ κουφιεῖς τὸν νεκρὸν (Σκέψου) αν σηκώσεις τον νεκρό
ξὺν τῇδε χερί. μ' αυτό εδώ το χέρι.

Μετάφραση Αντιγόνης

Ισμήνη (στ.44)

Ἡ γὰρ Αλήθεια λοιπόν
 νοεῖς θάπτειν σφ', σκέπτεσαι να τον θάψεις
 ἀπόρρητον πόλει; αν και απαγορεύεται ωητά
 στους πολίτες;

Αντιγόνη (στ. 45-46)

(Νωῶ θάπτειν) (Σκέπτομαι να θάψω)
 τὸν γοῦν ἐμὸν τον δικό μου βέβαια
 καὶ τὸν σὸν ἀδελφόν, και τον δικό σου αδελφό^ν
 ἦν σὺ μὴ θέλης· έστω κι αν εσύ δεν θέλεις·
 οὐ γὰρ δὴ ἀλώσομαι προδοῦσα. γιατί βέβαια δεν θα
 κατηγορηθώ ότι τον πρόδωσα.

Ισμήνη (στ.47)

Ω σχετλία, Δυστυχισμένη,
 (νοεῖς θάπτειν) (σκέπτεσαι να τον θάψεις),
 Κρέοντος ἀπειρηκότος ενώ ο Κρέοντας το έχει απαγορεύσει;

Αντιγόνη (στ. 49)

Μετάφραση Αντιγόνης

Αλλ' οὐδὲν μέτα (=μέτεστι) αὐτῷ Αλλά αυτός δεν έχει
κανένα δικαίωμα
εῖργειν με τῶν ἐμῶν.
τους να με εμποδείσει να θάψω
δικούς μου.

Ισμήνη (στ.49-68)

Οἴμοι· φρόνησον,
Ἄλιμονο· θυμήσου,
ὦ κασιγνήτη,
αδελφή μου,
ώς ἀπεχθης δυσκλεής τε πόσο μισητός και με κακή φήμη
νῶν ἀπώλετο πατὴρ χάθηκε ο πατέρας μας
ἀράξας διπλᾶς ὄψεις αφού έβγαλε τα δυο του
του μάτια
αὐτὸς αὐτουργῶ χερί ο ίδιος με το ίδιο του το χέρι
πρὸς ἀμπλακημάτων για εγκλήματα
αὐτοφώρων που μόνος του έφερε στο φως·
ἔπειτα μήτηρ καὶ γυνή,
κι έπειτα η μητέρα και σύζυγος
διπλοὺν ἔπος,
λωβᾶται βίον πεθαίνει ντροπιασμένη
πλεκαταῖσιν ἀρτάναισι· με πλεκτή θηλιά·
τρίτον δὲ δύο ἀδελφώ και τρίτο κακό, οι δυο μας αδελφοί
κατὰ μίαν ἡμέραν μέσα σε μία ημέρα
αὐτοκτονοῦντε τῷ ταλαιπώρῳ που αλληλοσκοτώθηκαν οι δυστυ-
χισμένοι

Μετάφραση Αντιγόνης

κατειργάσαντο κοινὸν μόρον βρήκαν αμοιβαίο θάνατο
χεροῖν ἐπαλλήλοιν. με χέρια που σήκωσαν ο ένας
εναντίον του άλλου.

Nῦν δ' αὖ σκόπει Καί τώρα πάλι σκέψου
ὅσω κάκιστ' ὀλούμεθα πόσο ατιμωτικά θα χαθούμε
νῷ μόνα δὴ λελειμμένα, εμείς οι δύο που έχουμε μείνει ολομόναχες

εὶ παρέξιμεν ψῆφον αν θα παραβούμε την απόφαση
ἢ κράτη τυράννων ἡ την εξουσιά των αρχόντων
βίᾳ νόμῳ. παραβιάζοντας τον νόμο.

Ἄλλὰ χρή ἐννοεῖν τοῦτο μὲν Αλλά πρέπει αυτό να σκέπτεσαι
ὅτι ἔφυμεν γυναῖκες ότι δηλαδή γεννηθήκαμε γυναίκες
ώς οὐ μαχούμενα κι από την άλλη δεν μπορούμε να
πρὸς ἄνδρας. τα βάζουμε

ἔπειτα δ' οὖνεκ' ἀρχόμεσθ', έπειτα ότι κυβερνιόμαστε
ἐκ κρεισσόνων από ισχυροτέρους
ἀκούειν καὶ ταῦτα ώστε να υπακούμε και σ' αυτά
κάτι (=καὶ ἔτι) ἀλγίονα τῶνδε. και σε ακόμη πιο σκληρά
από αυτά.

ἐγὼ μὲν οὖν Εγώ τουλαχιστον
αἰτοῦσα τοὺς ὑπὸ χθονὸς αφού παρακαλέσω αυτούς
που είναι στον κάτω κόσμο
ξύγγνοιαν ἵσχειν, να με συγχωρήσουν,

Μετάφραση Αντιγόνης

ώς βιάζομαι τάδε, επειδή κάνω αυτά χωρίς τη
θέλησή μου,
πείσομαι τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι· θα υπακούσω στους ἀρχοντες·
τὸ γὰρ πράσσειν περισσά γιατί το να κάνει κανείς
πράγματα ανώτερα από τις δυνάμεις του
οὐκ ἔχει οὐδένα νοῦν.
είναι ενελώς ανόητο.

Αντιγόνη (στ. 69-77)

Οὐτ' ἀν κελεύσαιμι Ούτε θα σε παρακαλούσα
οὐτ' ἀν δρώης ἐμοῦ μέτα ούτε θα δεχόμουν τη σύμπραξή σου
ἡδέως γε, με ευχαρίστηση βέβαια,
εἰ θέλοις ἔτι πράσσειν. αν ήθελες ακόμη να με βοηθήσεις.
Ἄλλ' ἵσθι ὅποιά σοι δοκεῖ, Ἐχε λοιπόν ὅποια γνώμη θέλεις
κεῖνον δ' ἐγὼ θάψω· εκείνον όμως εγώ θα θάψω.
καλόν μοι θανεῖν ποιούσῃ τοῦτο. Θα είναι ωραίο για μένα να θάψω
τον αδελφό μου και να πεθάνω.

Κείσομαι μετ' αὐτοῦ φίλη Θα κείτομαι κοντά του αγαπημένη,
φίλου μέτα, πλάι σε αγαπημένο,
πανοργήσασ' ὅσια· αφού διαπράξω ιερή παρανομία.
ἐπεὶ πλείων χρόνος, γιατί είναι μακρότερος ο χρόνος,
δν δεὶ μ' ἀρέσκειν που πρέπει να είμαι αρεστή
τοῖς κάτω τῶν ἐνθάδε. σ' αυτούς που είναι στον κάτω κόσμο παρά
σ' αυτούς που είναι εδώ πάνω στη γη.

Μετάφραση Αντιγόνης

Ἐκεῖ γὰρ κείσομαι ἀεί.	Γιατί εκεί θα βρίσκομαι αιώνια.
σοὶ δ' εἰδοκεῖ	Αν όμως εσύ το κρίνεις σωστό,
ἀτιμάσασ' ἔχε	ας περιφρονείς
τὰ τῶν θεῶν ἔντιμα	όσα για τους θεούς είναι τίμια.

Ισμήνη (στ. 78-79)

Αντιγόνη (στ. 80-81)

Σὺ μὲν προύχοι' ἀν τάδε· Αυτά βέβαια εσύ μπορείς
να προφασίζεσαι.

ἐγὼ δὲ δὴ πορεύσομαι εγώ όμως θα πάω
χώσονσα τάφον να σκεπάσω με χώμα
φιλτάτω ἀδελφῶ. τον αγαπημένο μου αδελφό.

Ισμήνη (στ.82)

Αντιγόνη (στ. 83)

*Μή 'μου προτάρβει
Μετάφραση Αντιγόνης*

ἐξόρθου τὸν σὸν πότμον. για τη δική σου μοίρα φρόντιζε.

Ισμήνη (στ. 84-85)

Ἄλλ' οὖν γε μηδενὶ προμηνύσῃς Τουλάχιστον βέβαια σε κανέναν

μην αποκαλύψεις

τοῦτο τοῦργον, το ἐργο αυτό,

κεῦθε δὲ κρυφᾶ αλλά να το κρατήσεις μυστικο,

σὺν δ' αὕτως ἐγώ. το ἴδιο θα κάνω κι εγώ.

Αντιγόνη (στ. 86-87)

Οἴμοι, καταύδα· Αλοίμονο διακήρυξέ το σε όλους·

πολλὸν ἔχθιων ἔση σιγῶσ', πολύ πιο μισητή θα (μου) είσαι

αν σιωπήσεις,

ἐὰν μὴ κηρύξης τάδε πᾶσι αν δεν διαλαλήσεις σε όλους αυτά
εδώ.

Ισμήνη (στ. 88)

Ἐχεις θερμὴν καρδίαν Έχεις θερμή καρδιά

ἐπὶ ψυχροῖσι. για πράγματα ψυχρά.

Αντιγόνη (στ. 89)

Ἄλλ' οἰδ' ἀρέσκουνσ' Ξέρω όμως να είμαι αρεστή

οἵς χρὴ μάλιστα ἀδεῖν με. σ' εκείνους που πρέπει περισσότερο

Μετάφραση Αντιγόνης

να αρέσω.

Ισμήνη (στ. 90)

Εὶ καὶ δυνήσῃ γ'.
ἀλλ' ἀμηχάνων ἐρᾶς

Ναι, αν θα έχεις βέβαια τη δύναμη·
αλλά επιδιώκεις ακατόρθωτα
πράγματα

Αντιγόνη (στ. 91)

Οὐκοῦν πεπαύσομαι
ὅταν δὲ μὴ σθένω.

Λοιπόν θα σταματήσω,
όταν πια δεν έχω δυνάμεις.

Ισμήνη (στ. 92)

Ἀρχὴν δὲ οὐ πρέπει
θηρᾶν τὰμήχανα

Καθόλου όμως δεν πρέπει
να κυνηγά κανείς ακατόρθωτα
πράγματα.

Αντιγόνη (στ. 93-97)

Εὶ λέξεις ταῦτα
ἐχθαρῆ μὲν ἐξ ἐμοῦ,
δίκη δὲ προσκείσῃ ἐχθρὰ
τῷ θανόντι.

Αν συνεχίσεις να λες αυτά,
κι από μένα θα μισηθείς
και δίκαια θα σε μισεί για πάντα
ο νεκρός.

Ἄλλ' ἔα με
καὶ τὴν ἐξ ἐμοῦ δυσβουλίαν

Αλλά αφησε εμένα
και τη δική κου αφοσύνη

Μετάφραση Αντιγόνης

παθεῖν τὸ δεινὸν τοῦτο· να πάθουμε αυτό το κακό·
οὐ γὰρ πείσομαι οὐδὲν τοσοῦτον, γιατί τίποτα δεν θα πάθω
τόσο φοβερό,
ῶστε μὴ θανεῖν καλῶς. ὡστε να μην πεθάνω όμορφα.

Ισμήνη (στ.98-99)

Αλλὰ στεῖχε, Πήγαινε λοιπόν
εἰ δοκεῖ σοι· ανέτσι κρίνεις·
τοῦτο δ' ἵσθι, αλλά να ξέρεις τούτο,
ὅτι ἔρχη μὲν ἄνοντς, ὅτι δηλαδή πηγαίνεις ασυλλόγιστα,
ὁρθῶς δὲ φίλη τοῖς φίλοις. ούμως αληθινά αγαπημένη στους
αγαπημένους σου.

ΣΟΦ Αντ 162–331

Ρ. Ἀνδρες, τὰ μὲν δὴ πόλεος ἀσφαλῶς θεοὶ¹
πολλῷ σάλῳ σείσαντες ὥρθωσαν πάλιν.
ὑμᾶς δ' ἐγὼ πομποῖσιν ἐκ πάντων δίχα
(165) ἔστειλ' ἱκέσθαι, τοῦτο μὲν τὰ Λαῖον
σέβοντας εἰδὼς εὖ θρόνων ἀεὶ κράτη,
τοῦτ' αὐθίς, ἡνίκ' Οἰδίπους ὥρθου πόλιν,
κἀπεὶ διώλετ', ἀμφὶ τοὺς κείνων ἔτι
παῖδας μένοντας ἐμπέδοις φρονήμασιν.
(170) Ὁτ' οὖν ἐκεῖνοι πρὸς διπλῆς μοίρας μίαν
καθ' ἡμέραν ὕλοντο παίσαντές τε καὶ
πληγέντες αὐτόχειρι σὺν μιάσματι,
ἐγὼ κράτη δὴ πάντα καὶ θρόνους ἔχω
γένους κατ' ἀγχιστεῖα τῶν ὀλωλότων.
(175) Αμήχανον δὲ παντὸς ἀνδρὸς ἐκμαθεῖν
ψυχήν τε καὶ φρόνημα καὶ γνώμην, πρὶν ἂν
ἀρχαῖς τε καὶ νόμοισιν ἐντοιβὴς φανῇ.

Μετάφραση Αντιγόνης

Ἐμοὶ γὰρ ὅστις πᾶσαν εὐθύνων πόλιν
μὴ τῶν ἀρίστων ἄπτεται βουλευμάτων,
(180) ἀλλ' ἐκ φόβου του γλῶσσαν ἐγκλήσας ἔχει,
κάκιστος εἶναι νῦν τε καὶ πάλαι δοκεῖ·
καὶ μείζον' ὅστις ἀντὶ τῆς αὐτοῦ πάτρας
φίλον νομίζει, τοῦτον οὐδαμοῦ λέγω.
Ἐγὼ γάρ, ἵστω Ζεὺς ὁ πάνθ' ὄρῶν ἀεί,
(185) οὕτ' ἀν σιωπήσαιμι τὴν ἄτην ὄρῶν
στείχουσαν ἀστοῖς ἀντὶ τῆς σωτηρίας,
οὕτ' ἀν φίλον ποτ' ἀνδρα δυσμενῆ χθονὸς
θείμην ἐμαυτῷ, τοῦτο γιγνώσκων ὅτι
ἥδ' ἔστιν ἡ σώζουσα καὶ ταύτης ἐπι
(190) πλέοντες ὁρθῆς τοὺς φίλους ποιούμεθα.
τοιοῦσδ' ἐγὼ νόμοισι τήνδ' αὖξω πόλιν.
Καὶ νῦν ἀδελφὰ τῶνδε κηρύξας ἔχω
ἀστοῖσι παίδων τῶν ἀπ' Οἰδίπου πέρι
Ἐτεοκλέα μέν, δις πόλεως ὑπερμαχῶν
(195) ὅλωλε τῆσδε, πάντ' ἀριστεύσας δορί,
τάφῳ τε κρύψαι καὶ τὰ πάντ' ἀφαγνίσαι
ἄ τοις ἀρίστοις ἔρχεται κάτω νεκροῖς·
τὸν δ' αὖ ξύναιμον τοῦδε, Πολυνείκην λέγω,
δις γῆν πατρῷαν καὶ θεοὺς τοὺς ἐγγενεῖς
(200) φυγὰς κατελθὼν ἥθέλησε μὲν πυρὶ¹
πρῆσαι κατάκρας, ἥθέλησε δ' αἴματος
κοινοῦ πάσασθαι, τοὺς δὲ δουλώσας ἄγειν,
τοῦτον πόλει τῇδ' ἐκκεκήρυκται τάφῳ
μήτε κτερίζειν μήτε κωκῦσαι τινα,
(205) ἐᾶν δ' ἄθαπτον καὶ πρὸς οἰωνῶν δέμας
καὶ πρὸς κυνῶν ἐδεστὸν αἰκισθέν τ' ἴδειν.
Τοιόνδ' ἐμὸν φρόνημα, κοῦποτ' ἐκ γ' ἐμοῦ
τιμὴν προέξουσ' οἱ κακοὶ τῶν ἐνδίκων.
Ἀλλ' ὅστις εὔνους τῇδε τῇ πόλει, θανὼν
(210) καὶ ζῶν ὄμοίως ἐξ ἐμοῦ τιμήσεται.
ΧΟ. Σοὶ ταῦτ' ἀρέσκει, παῖ Μενοικέως, ποιεῖν,
τὸν τῇδε δύσνουν καὶ τὸν εὐμενῆ πόλει·
νόμω δὲ χρῆσθαι παντί, πού γ' ἔνεστί σοι
Μετάφραση Αντιγόνης

καὶ τῶν θανόντων χώπόσοι ζῶμεν πέρι.

(215) ΚΡ. Ως ἀν σκοποὶ νῦν ἡτε τῶν εἰρημένων
ΧΟ. Νεωτέρω τῷ τοῦτο βαστάζειν πρόθες.

ΚΡ. Άλλ' εἴσ' ἔτοιμοι τοῦ νεκροῦ γ' ἐπίσκοποι.

ΧΟ. Τί δῆτ' ἀν ἄλλο τοῦτ' ἐπεντέλλοις ἔτι;

ΚΡ. Τὸ μὴ πιχωρεῖν τοῖς ἀπιστοῦσιν τάδε.

(220) ΧΟ. Οὐκ ἔστιν οὕτω μῶρος δὲς θανεῖν ἐρᾶ.

ΚΡ. Καὶ μὴν ὁ μισθός γ' οὗτος· ἀλλ' ὑπ' ἐλπίδων
ἀνδρας τὸ κέρδος πολλάκις διώλεσεν.

ΦΥ. Ἀναξ, ἐρῶ μὲν οὐχ ὅπως τάχους ὅποι
δύσπνους ἵκανω κοῦφον ἐξάρας πόδα.

(225) Πολλὰς γὰρ ἔσχον φροντίδων ἐπιστάσεις,
οδοῖς κυκλῶν ἐμαυτὸν εἰς ἀναστροφήν·

ψυχὴ γὰρ ηὗδα πολλά μοι μυθουμένη,
τάλας, τί χωρεῖς οἵ μολῶν δώσεις δίκην;
τλήμων, μενεῖς αὖ; κεὶ τάδ' εἴσεται Κρέων

(230) ἀλλου παρ' ἀνδρός, πῶς σὺ δῆτ' οὐκ ἀλγυνῇ;
Τοιαῦθ' ἐλίσσων ἥνυτον σχολῇ βραδύς,

χοῦτως ὁδὸς βραχεῖα γίγνεται μακρά.

Τέλος γε μέντοι δεῦρος ἐνίκησεν μολεῖν
σοι· κεὶ τὸ μηδὲν ἐξερῶ, φράσω δ' ὅμως.

(235) Τῆς ἐλπίδος γὰρ ἔρχομαι δεδραγμένος,
τὸ μὴ παθεῖν ἀν ἄλλο πλὴν τὸ μόρσιμον.

ΚΡ. Τί δ' ἔστιν ἀνθ' οὗ τήνδ' ἔχεις ἀθυμίαν;

ΦΥ. Φράσαι θέλω σοι πρῶτα τάμαυτοῦ· τὸ γὰρ
πρᾶγμ' οὗτ' ἔδρασ' οὗτ' εἶδον ὅστις ἦν ὁ δρῶν

(240) οὐδ' ἀν δικαίως ἐς κακὸν πέσοιμί τι.

ΚΡ. Εὐ γε στοχάζῃ καποφράγνυσαι κύκλῳ
τὸ πρᾶγμα· δηλοῖς δ' ὡς τι σημαίνων νέον.

ΦΥ. Τὰ δεινὰ γάρ τοι προστίθησ' ὄκνον πολύν.

ΚΡ. Οὔκουν ἐρεῖς ποτ', εἴτ' ἀπαλλαχθεὶς ἄπει;

(245) ΦΥ. Καὶ δὴ λέγω σοι· τὸν νεκρόν τις ἀρτίως
θάψας βέβηκε καπὶ χρωτὶ διψίαν
κόνιν παλύνας καφαγιστεύσας ἀ χρῆ.

ΚΡ. Τί φής; τίς ἀνδρῶν ἦν ὁ τολμήσας τάδε;

ΦΥ. Οὐκ οἶδ'· ἐκεῖ γὰρ οὕτε του γενῆδος ἦν
Μετάφραση Αντιγόνης

(250) πλῆγμ', οὐ δικέλλης ἐκβολή· στύφλος δὲ γῆ
καὶ χέρσος, ἀρρώξ οὐδ' ἐπημαξευμένη
τροχοῖσιν, ἀλλ' ἄσημος οὔργατης τις ἦν.

"Οπως δ' ὁ πρῶτος ἡμίν ἡμεροσκόπος
δείκνυσι, πᾶσι θαῦμα δυσχερὲς παρῆν·

(255) ὃ μὲν γάρ ἥφαντιστο, τυμβήρης μὲν οὖ,

λεπτὴ δ' ἄγος φεύγοντος ὡς ἐπῆν κόνις.

Σημεῖα δ' οὕτε θηρὸς οὕτε του κυνῶν
ἐλθόντος, οὐ σπάσαντος ἔξεφαίνετο.

Λόγοι δ' ἐν ἀλλήλοισιν ἐρρόθουν κακοί,

(260) φύλαξ ἑλέγχων φύλακα, κἄν ἐγίγνετο
πληγὴ τελευτῶσ', οὐδ' ὁ κωλύσων παρῆν.

Εἰς γάρ τις ἦν ἕκαστος οὐξειργασμένος,
κούδεις ἐναργής, ἀλλ' ἔφευγε μὴ εἰδέναι.

"Ημεν δ' ἔτοιμοι καὶ μύδρους αἴρειν χεροῖν,
(265) καὶ πῦρ διέρπειν, καὶ θεοὺς ὄρκωμοτεῖν
τὸ μῆτε δρᾶσαι μῆτε τῷ ξυνειδέναι
τὸ πρᾶγμα βουλεύσαντι μήτ' εἰργασμένῳ.

Τέλος δ' ὅτ' οὐδὲν ἦν ἐρευνῶσιν πλέον,
λέγει τις εἰς, δις πάντας ἐς πέδον κάρα

(270) νεῦσαι φόβῳ προύτρεψεν· οὐ γάρ εἶχομεν
οὐτ' ἀντιφωνεῖν οὕθ' ὅπως δρῶντες καλῶς
πράξαιμεν. "Ην δ' ὁ μῦθος ὡς ἀνοιστέον
σοὶ τοῦργον εἴη τοῦτο κούχὶ κρυπτέον.

Καὶ ταῦτ' ἐνίκα, κἀμὲ τὸν δυσδαίμονα

(275) πάλος καθαιρεῖ τοῦτο τὰγαθὸν λαβεῖν.

Πάρειμι δ' ἄκων οὐχ ἐκοῦσιν, οἵδ' ὅτι·
στέργει γάρ οὐδεὶς ἄγγελον κακῶν ἐπῶν.

ΧΟ. Ἀναξ, ἐμοί τοι μή τι καὶ θεήλατον
τοῦργον τόδ' ή ξύννοια βουλεύει πάλαι.

[http://www.greek-language.gr/greekLang/ancient_greek/tools/corpora/anthology/content.html
?t=560&m=1](http://www.greek-language.gr/greekLang/ancient_greek/tools/corpora/anthology/content.html?t=560&m=1)

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (στίχοι 280-331)

Κοέων

280 παῦσαι ποὶν ὄργῆς καὶ μὲ μεστῶσαι λέγων

Πάψε, ποιν τα λόγια
σου γεμίσουν κι εμένα με
θυμό,

μὴ φευρεθῆς ἀνους τε καὶ γέρων ἄμα.

μη βρεθείς και ανόητος
και γέρος μαζί.

λέγεις γὰρ οὐκ ἀνεκτὰ δαίμονας λέγων

Διότι, λες πράγματα που
δεν είναι ανεκτά σους
θεούς, όταν λες

πρόνοιαν ἰσχειν τοῦδε τοῦ νεκροῦ πέοι.

ότι προνόησαν γι' αυτόν
εδώ το νεκρό .

πότερον ὑπερτιμῶντες ὡς εὐεργέτην

Δηλαδή, τι από τα δύο
συμβαίνει: του
προσέφεραν τεράστια
τιμή, σαν να ήταν
ευεργέτης,

ἔκρυπτον αυτόν, ὅστις αμφικίονας

και τον έθαψαν με χώμα
εκείνον που τους
περίστυλους

ναοὺς πυρώσων ἥλθεν κάναθήματα

ναούς να κάψει ἥλθε και
τα αναθήματα

καὶ γῆν ἐκείνων καὶ νόμους διασκεδῶν;

και τη γη τους και τους
νόμους να καταλύσει;

ἢ τοὺς κακοὺς τιμῶντας εἰσορᾶς θεούς;

ἢ μήπως βλέπεις τους
θεούς να τιμούσν τους
κακούς;

οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ ταῦτα καὶ πάλαι πόλεως

Δεν είναι δυνατόν. Αλλά
αυτά, από παλιά, του
κράτους

290 ἄνδρες μόλις φέροντες ἐρρόθουνέμοι

πολίτες με δυσκολία τα
ανέχονταν και
μουρμούριζαν εναντίον
μου,

κρυφῇ κάρα σείοντες, οὐδὲ ὑπὸ ζυγῷ

κουνώντας κρυφά το
κεφάλι, κι ούτε κάτω από
το ζυγό της εξουσίας

λόφον δικαίως εἶχον, ὡς στέογειν ἐμέ.

έβαζαν το κεφάλι τους,
όπως είναι το σωστό,
ώστε να με πειθαρχούν σ'
εμένα.

ἐκ τῶνδε τούτους ἐξεπίσταμαι καλῶς

Από αυτά, γνωρίζω πολύ
καλά ότι εκείνοι (οι
φύλακες),

παρηγμένους μισθοῖσιν εἰργάσθαι τάδε.

εξαγοράστηκαν και
έκαναν αυτή την πράξη.

295 οὐδὲν γὰρ ἀνθρώποισιν οἶον ἄργυρος

Διότι για τους
ανθρώπους, σαν το
χρήμα κανείς

κακὸν νόμισμ' ἔβλαστε. τοῦτο καὶ πόλεις

θεσμός δεν
δημιουργήθηκε τόσο
κακός. Αυτό και πόλεις

πορθεῖ τόδ' ἄνδρας ἐξανίστησιν δόμων:

κυριεύει, αυτό
ανθρώπους διώχνει από
τα σπίτια τους.

τόδ' ἐκδιδάσκει καὶ παραλλάσσει φρένας

αυτό καθοδηγεί και
διαστρέφει τη σκέψη

χοηστὰς πρὸς αἰσχρὰ πράγματ' ἵστασθαι βροτῶν: την ορθή των θνητών και την κάνει να στραφεί προς αισχρές πράξεις.

300 πανουργίας δ' ἔδειξεν ἀνθρώποις

καὶ παντὸς ἔργου δυσσέβειαν εἰδέναι.

ὅσοι δὲ μισθαροῦντες ἡνυσαν τάδε,
χρόνῳ ποτ' ἐξέπραξαν ὡς δοῦναι δίκην.

ἀλλ' εἴπερ ἴσχει Ζεὺς ἔτ' ἐξ ἐμοῦ σέβας,

305 εὗ τοῦτ' ἐπίστασ', ὅρκιος δέ σοιλέγω:

εὶ μὴ τὸν αὐτόχειρα τοῦτον τοῦ τάφου
εύροντες ἐκφανεῖτ' ἐς ὁφθαλμοὺς ἐμούς,
οὐχ ὑμὶν Ἀιδῆς μοῦνος ἀρκέσει, ποὶν ἀν-

ζῶντες κρεμαστοὶ τήνδε δηλώσηθ' ὕβριν,

310 ἵν' εἰδότες τὸ κέρδος ἔνθεν οἰστέον

Μετάφραση Αντιγόνης

κι έδειξε στους ανθρώπους να πράττουν πανουργίες

και κάθε ανόσιο έργο να γνωρίζουν.

Όσοι δωροδοκήθηκαν και έκαναν αυτές τις πράξεις πέτυχαν να τιμωρηθούν αργά ή γρήγορα.

Αλλά, αν εξακολουθώ να σέβομαι τον Δία,

αυτό να ξέρεις καλά και με όρκο στο λέω:

Αν τον δράστη αυτής της ταφής

δεν βρείτε και δεν μου τον φανερώσετε μπροστά στα μάτια μου,

για σας δεν θα είναι αρκετός μόνο ο θάνατος, ποιν

ζωντανοί και κρεμασμένοι ομολογήσετε αυτή την ύβρη

για να μάθετε από πού πρέπει να ζητάτε το

κέρδος

τὸ λοιπὸν ἀρπάζητε, καὶ μάθηθ' ὅτι

και να το αρπάζετε από δω και μπος, και να μάθετε ότι

οὐκ ἔξ ἄπαντος δεῖ τὸ κερδαίνειν φιλεῖν.

δεν πρέπει να αγαπάτε το κέρδος, ανεξάρτητα από την προέλευσή του.

ἐκ τῶν γὰρ αἰσχρῶν λημμάτων τοὺς πλείονας

Διότι από τα αισχρά κέρδη τους περισσότερους

ἀτωμένους ἴδοις ἀν ἥ σεσωσμένους

θα δεις να καταστρέφονται και όχι να σώζονται.

Φύλαξ

315 εἰπεῖν τι δώσεις ἢ στραφεὶς οὕτως;

Θα μου επιτρέψεις να μιλήσω ή να γυρίσω να φύγω χωρίς να πω τίποτα;

Κρέων

οὐκ οἶσθα καὶ νῦν ὡς ἀνιαρῶς λέγεις;

Δεν ξέρεις ότι και τώρα μιλάς ενοχλητικά;

Φύλαξ

ἐν τοῖσιν ὡσὶν ἥ 'πι τῇ ψυχῇ δάκνει;

Ενοχλείσαι στα αυτιά ή στην ψυχή;

Κρέων

Μετάφραση Αντιγόνης

τί δὲ όνθμίζεις τὴν ἐμὴν λύπην ὅπου;

Λοιπόν, κανονίζεις πού
βρίσκεται η λύπη μου;

Φύλαξ

ο δρῶν σ' ἀνιᾶ τὰς φρένας, τὰ δ' ὥτ' ἐγώ.

Ο δράστης ενοχλεί τη
σκέψη σου, ενώ εγώ τα
αυτιά σου.

Κρέων

320οῦμ' ὡς λάλημα δῆλον ἐκπεφυκὸς εῖ.

Αλίμονο, πόσο φαίνεσαι
ότι γεννήθηκες φλύαρος.

Φύλαξ

οὐκονν τό γ' ἔργον τοῦτο ποιήσας ποτέ.

Αυτή την πράξη δεν την
έκανα ποτέ.

Κρέων

καὶ ταῦτ' ἐπ' ἀργύρῳ γε τὴν ψυχὴν προδούς.

Και βέβαια την έκανες,
αφού πούλησες την ψυχή
σου για χρήματα.

Φύλαξ

Φεῦ:

ἢ δεινὸν ὡς δοκῇ γε καὶ ψευδῆ δοκεῖν.

Αλίμονο:

είναι φοβερό να μην
κατανοεί την
πραγματικότητα εκείνος
που λαμβάνει τις

Μετάφραση Αντιγόνης

αποφάσεις.

Κρέων

κόμψευέ νυν τὴν δόξαν: εἰ δὲ ταῦτα μή
325 φανεῖτε μοι τοὺς δρῶντας, ἐξερεῖθ' ὅτι
τὰ δειλὰ κέρδη πημονὰς ἐργάζεται.

Κάνε τον έξυπνο! αν όμως
δεν μου φανερώσετε τους
δράστες όλων αυτών, θα
παραδεχτείτε με δυνατή
φωνή ότι
τα ανέντιμα κέρδη
φέρνουν συμφορές.

Φύλαξ

ἀλλ' εὑρεθείη μὲν μάλιστ': ἐὰν δέ τοι
ληφθῇ τε καὶ μή, τοῦτο γὰρ τύχη κοινεῖ
οὐκ ἔσθ' ὅπως ὄψει σὺ δεῦρος ἐλθόντα με:
330 καὶ νῦν γὰρ ἐκτὸς ἐλπίδος γνώμης τ' ἐμῆς
σωθεὶς ὀφείλω τοῖς θεοῖς πολλὴν χάριν.

Μακάρι να βρεθεί ο
δράστης· είτε, όμως,
συλληφθεί είτε όχι – γιατί
αυτό θα το κρίνει η τύχη –
δεν πρόκειται σε καμία
περίπτωση να με δεις να
έρχομαι εδώ.
γιατί και τώρα, χωρίς να
το περιμένω και να το
πιστεύω
σώθηκα και γι' αυτό
χρωστάω μεγάλη χάρη
στους θεούς

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (στίχοι 441-507)

Κοέων

441 σὲ δῆ, σὲ τὴν νεύουσαν εἰς πέδον κάρα,

φῆς ἡ καταρνεῖ μὴ δεδρακέναι τάδε:

Σ' εσένα μιλάω, σ' εσένα που
σκύβεις το κεφάλι στη γη

ομολογείς ή αρνείσαι ότι έκανες
αυτά;

Αντιγόνη

καὶ φημὶ δοᾶσαι κούκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μῆ.

Και ομολογώ και δεν αρνούμαι ότι
το έκανα.

Κοέων

σὺ μὲν κομίζοις ἀν σεαυτὸν ἡ θέλεις

445 ἔξω βαρείας αἰτίας ἐλεύθερον:

σὺ δ' εἰπέ μοι μὴ μῆκος, ἀλλὰ συντόμως,

ἢ δησθα κηρυχθέντα μὴ πράσσειν τάδε;

(στον φρουρό) Εσύ πήγαινε όπου
θέλεις

απαλλαγμένος από τη βαριά
κατηγορία.

(στην Αντιγόνη) κι εσύ λέγε χωρίς
πολυλογίες, αλλά με συντομία

γνώριζε ότι είχε δοθεί η εντολή να
μην κάνεις αυτά;

Αντιγόνη

450 ἢδη: τί δ' οὐκ ἔμελλον; ἐμφανῆ γὰρ ἦν.

Το ήξερα· πως ήταν δυνατόν να μην
το ξέρω; Ήταν πασίγνωστο.

Κοέων

καὶ δῆτ' ἐτόλμας τούσδ' ὑπερβαίνειννόμους;

Και τόλμησες, λοιπόν, να παραβείς αυτούς τους νόμους;

Αντιγόνη

450οὐ γάρ τί μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε,

οὐδὲ ἡ ξύνοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη

τοιούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὥρισεν νόμους.

οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον ὠόμην τὰ σὰ

κηρύγμαθ', ὡστ' ἄγραπτα κάσφαλη θεῶν

455νόμιμα δύνασθαι θνητὸν ὅνθ' ὑπερδραμεῖν.

οὐ γάρ τι γε κάχθές, ἀλλ' ἀεί ποτε

ζῆ ταῦτα, κούδεις οἶδεν ἐξ ὅτου 'φάνη.

τούτων ἐγὼ οὐκ ἔμελον, ἀνδρὸς οὐδενὸς

φούνημα δείσασ', ἐν θεοῖσι τὴν δίκην

460 δῶσειν: Θανουμένη γάρ ἐξήδη, τί δ' οὐ;

Δεν ήταν ο Δίας εκείνος που έδωσε αυτή την εντολή

ούτε η Δίκη που συνοικεί μαζί με τους κάτω θεούς

όρισε τέτοιους νόμους στους ανθρώπους.

ούτε θεωρούσα ότι έχουν τόση ισχύ οι δικές σου

εντολές, ώστε τους άγραφους και απαράβατους των θεών

νόμους να μπορείς να παραβείς, ενώ είσαι θνητός.

Γιατί ούτε σήμερα ούτε χθες, αλλά αιώνια

ζουν αυτά και κανείς δεν ξέρεις πότε φανερώθηκαν.

Γι' αυτά εγώ δεν σκοπεύω, επειδή κανενός ανθρώπου

δεν φοβήθηκα τις αποφάσεις, από τους θεούς

να τιμωρηθώ· γιατί ξέρω καλά ότι θα πεθάνω –πώς μπορεί να γίνει

κεὶ μὴ σὺ προύκήρουξας. εἰ δὲ τοῦ χρόνου πρόσθεν θανοῦμαι, κέρδος αὗτ' ἐγὼ λέγω.
ὅστις γὰρ ἐν πολλοῖσιν ὡς ἐγὼ κακοῖς
ζῆ, πῶς ὅδ' οὐχὶ κατθανῶν κέρδος φέρει;
465 οὕτως ἔμοιγε τοῦδε τοῦ μόρου τυχεῖν παρ' οὐδὲν ἄλγος: ἀλλ' ἀν, εἰ τὸν ἐξ ἐμῆς μητρὸς θανόντ' ἄθαπτον ἡνσχόμην νέκυν κείνοις ἀν ἥλγουν: τοῖσδε δ' οὐκ ἀλγύνομαι.
σοὶ δ' εἰ δοκῶ νῦν μῶρα δρῶσα τυγχάνειν,

470 σχεδόν τι μώρα μωρίαν ὀφλισκάνω.

Χορός

δηλοὶ τὸ γέννημ' ὡμὸν ἐξ ὡμοῦ πατρὸς τῆς παιδός. εἴκειν δ' οὐκ ἐπίσταται κακοῖς

διαφορετικά; -

ακόμη καὶ εσύ δεν είχες δώσει την εντολή. Κι αν πριν της ώρας μου πεθάνω, εγώ πάλι το θεωρώ κέρδος.

Γιατί, όποιος μέσα σε πολλά κακά, όπως εγώ,

ζει, πώς δεν θεωρεί κέρδος αν πεθάνει;

Έτσι, να έχω αυτή τη μοίρα δεν με λυπεί καθόλου· αλλα αν ανεχόμουν να μείνει άθαπτο το πτώμα του αδελφού μου από τη δική μου μητέρα εκείνοι θα με έκαναν να πονέσω· γι' αυτά εδώ δεν λυπάμαι καθόλου.

Κι αν εσύ θεωρείς ότι κάνω ανόητα πράγματα σχεδόν θεωρούμαι ανόητη από έναν ανόητο.

Σκληρός φαίνεται ο χαρακτήρας του παιδιού που γεννήθηκε από σκληρό πατέρα
Δεν ξέρει να υποχωρεί στα κακά.

Κρέων

Ἄλλ' ἵσθι τοι τὰ σκλήρ' ἄγαν φρονήματα

πίπτειν μάλιστα, καὶ τὸν ἐγκρατέστατον

σίδηρον ὀπτὸν ἐκ πυρὸς περισκελῆ

θρανσθέντα καὶ ραγέντα πλεῖστ' ἀν εἰσίδοις:

Σμικρῷ χαλινῷ δ' οἶδα τὸνς θυμουμένους

ἴππους καταρτυθέντας: οὐ γὰρ ἐκπέλει

φρονεῖν μέγ' ὅστις δοῦλός ἐστι τῶν πέλας.

480 Αὗτη δ' ὑβρίζειν μὲν τότ' ἐξηπίστατο,

νόμους ὑπερβαίνουσα τὸνς προκειμένους·

ὑβρις δ', ἐπει δέδρακεν, ἡδε δευτέρα,

τούτοις ἐπαυχεῖν καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν.

Ἡ νῦν ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνήρ, αὗτη δ' ἀνήρ,

εὶ ταῦτ' ἀνατὶ τῇδε κείσεται κράτη.

Ἄλλ' εἴτ' ἀδελφῆς εἴθ' ὁμαιμονεστέρα

τοῦ παντὸς ἡμῶν Ζηνὸς ἐρκείου κυρεῖ,

αὐτῇ τε χὴ ξύναμος οὐκ ἀλύξετον

μόρον κακίστου: καὶ γὰρ οὖν κείνην ἵσον

490 ἐπαιτιώμαι τοῦδε βουλεῦσαι τάφον.

Καὶ νιν καλεῖτ· ἔσω γὰρ εἰδον ἀρτίως

λυσσᾶσαν αὐτὴν οὐδὲ ἐπήβολον φρενῶν.

φιλεῖ δ' ὁ θυμὸς πρόσθεν ἥρησθαι κλοπεὺς

τῶν μηδὲν ὄρθως ἐν σκότῳ τεχνωμένων.

μισῶ γε μέντοι χῶταν ἐν κακοῖσι τις

ἀλοὺς ἐπειτα τοῦτο καλλύνειν θέλῃ.

Aντιγόνη

Θέλεις τι μεῖζον ἢ κατακτεῖναι μ' ἔλων;

Kρέων

ἐγὼ μὲν οὐδέν· τοῦτ' ἔχων ἀπαντ' ἔχω

Εγα
αυτ

Αντιγόνη

τί δῆτα μέλλεις; ώς ἐμοὶ τῶν σῶν λόγων

Τότ
τα /

500 ἀρεστὸν οὐδὲν μηδ' ἀρεσθείη ποτέ·

καν
αρέ

οὗτω δὲ καὶ σοὶ τάμ' ἀφανδάνοντ' ἔφυ.

έτσ
είναι

Καίτοι πόθεν κλέος γ' ἀν εὐκλεέστερον

Κιό
απα
την

κατέσχον ἢ τὸν αὐτάδελφον ἐν τάφῳ τιθεῖσα;

Ολ
του

τούτοις τοῦτο πᾶσιν ἀνδάνειν λέγοιτ' ἄν,

αν
κλε

εἰ μὴ γλῶσσαν ἐγκλήσῃ φόβος.

Αλλ
απο
δια

Ἄλλ' ἢ τυραννὶς πολλά τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ

έχε
να

καξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ'

507-581

Μετάφραση <http://www.greek->

Μετάφραση Αντιγόνης

ΚΡ. Σὺ τοῦτο μούνη τῶνδε Καδμείων ὄρᾶς.

ΑΝ. Όρῶσι χοῦτοι· σοὶ δ' ὑπίλλουσι στόμα.

(510) ΚΡ. Σὺ δ' οὐκ ἐπαιδῆ, τῶνδε χωρὶς εἰ φρονεῖς;

ΑΝ. Οὐδὲν γὰρ αἰσχόν τοὺς ὅμοσπλάγχνους σέβειν.

ΚΡ. Οὔκουν ὅμαιμος χὼ καταντίον θανών;

ΑΝ. Ὅμαιμος ἐκ μιᾶς τε καὶ ταύτου πατρός.

ΚΡ. Πῶς δῆτ' ἐκείνω δυσσεβῆ τιμᾶς χάριν;

(515) ΑΝ. Οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ κατθανῶν νέκυς.

ΚΡ. Εἴ τοι σφε τιμᾶς ἐξ ἵσου τῷ δυσσεβεῖ.

ΑΝ. Οὐ γάρ τι δοῦλος. ἀλλ' ἀδελφὸς ᾔλετο.

ΚΡ. Πορθῶν δὲ τήνδε γῆν· οὐδὲ ἀντιστὰς ὑπερ.

ΑΝ. Ὅμως ὅ γ' Ἀιδης τοὺς νόμους ἵσους ποθεῖ.

(520) ΚΡ. Ἀλλ' οὐχ ὁ χρηστὸς τῷ κακῷ λαχεῖν ἵσος.

ΑΝ. Τίς οἶδεν εἰ κάτωθεν εὐαγῆ τάδε;

ΚΡ. Οὔτοι ποθ' οὐχθρός, οὐδὲ ὅταν θάνη, φίλος.

ΑΝ. Οὔτοι συνέχθειν, ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυν.

ΚΡ. Κάτω νυν ἐλθοῦσ', εἰ φιλητέον, φίλει

(525) κείνους· ἐμοῦ δὲ ζῶντος οὐκ ἄρξει γυνή.

ΧΟ. Καὶ μὴν πρὸ πυλῶν ἥδ' Ἰσμήνη,

φιλάδελφα κάτω δάκρυ' εἰβομένη·

νεφέλη δ' ὀφρύων ὑπερ αἵματόνεν

ὅέθος αἰσχύνει,

(530) τέγγουσ' εὐῶπα παρειάν.

ΚΡ. Σὺ δ', ἡ κατ' οἴκους ὡς ἔχιδν' ὑφειμένη

λήθουσά μ' ἐξέπινες, οὐδὲ ἐμάνθανον

τρέφων δύ' ἄτα καπαναστάσεις θρόνων,

φέρ', εἰπὲ δή μοι, καὶ σὺ τοῦτο τοῦ τάφου

(535) φήσεις μετασχεῖν, ἦ 'ξομῆ τὸ μὴ εἰδέναι;

ΙΣ. Δέδρακα τοῦργον, εἴπερ ἥδ' ὅμορροθεῖ,

καὶ ξυμμετίσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας.

ΑΝ. Ἀλλ' οὐκ ἔάσει τοῦτό γ' ἡ δίκη σ', ἐπεὶ

οὕτ' ἡθέλησας οὕτ' ἐγὼ 'κοινωσάμην.

(540) ΙΣ. Ἀλλ' ἐν κακοῖς τοῖς σοῖσιν οὐκ αἰσχύνομαι

ξύμπλουν ἐμαυτὴν τοῦ πάθους ποιουμένη.

AN. Ων τούργον Ἀιδης χοὶ κάτω ξυνίστορες·

λόγοις δ' ἐγὼ φιλοῦσαν οὐ στέργω φίλην.

ΙΣ. Μήτοι, κασιγνήτη, μ' ἀτιμάσης τὸ μὴ οὐ

(545) θανεῖν τε σὺν σοὶ τὸν θανόντα θ' ἀγνίσαι.

AN. Μή μοι θάνης σὺ κοινά, μηδ' ἀ μὴ 'θιγες

ποιοῦ σεαυτῆς· ἀρκέσω θνήσκουσ' ἐγώ.

ΙΣ. Καὶ τίς βίος μοι σοῦ λελειμμένη φίλος;

AN. Κρέοντ' ἐρώτα· τοῦδε γὰρ σὺ κηδεμῶν.

(550) ΙΣ. Τί ταῦτ' ἀνιᾶς μ' οὐδὲν ὡφελουμένη;

AN. Αλγοῦσα μὲν δῆτ', εἰ γέλωτ' ἐν σοὶ γελῶ.

ΙΣ. Τί δῆτ' ἀν ἀλλὰ νῦν σ' ἔτ' ὡφελοῦμ' ἐγώ;

AN. Σῶσον σεαυτήν· οὐ φθονῶ σ' ὑπεκφυγεῖν.

ΙΣ. Οἵμοι τάλαινα, κάμπλακω τοῦ σοῦ μόρου;

(555) AN. Σὺ μὲν γὰρ εἴλους ζῆν, ἐγὼ δὲ κατθανεῖν.

ΙΣ. Άλλ' οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις γε τοῖς ἐμοῖς λόγοις.

AN. Καλῶς σὺ μὲν τοῖς, τοῖς δ' ἐγὼ 'δόκουν φρονεῖν.

ΙΣ. Καὶ μὴν ἵση νῶν ἐστιν ἡ 'ξαμαρτία.

AN. Θάρσει· σὺ μὲν ζῆς, ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ πάλαι

(560) τέθνηκεν, ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὡφελεῖν.

KP. Τῷ παῖδε φημὶ τώδε τὴν μὲν ἀρτίως

ἄνουν πεφάνθαι, τὴν δ' ἀφ' οὐ τὰ πρῶτα' ἔφυ.

ΙΣ. Οὐ γάρ ποτ', ὕναξ, οὐδὲ δὲς ἀν βλάστη μένει

νοῦς τοῖς κακῶς πράσσουσιν, ἀλλ' ἐξίσταται.

(565) KP. Σοὶ γοῦν, ὅθ' εἴλου σὺν κακοῖς πράσσειν κακά.

ΙΣ. Τί γάρ μόνῃ μοι τῆσδ' ἄτερ βιώσιμον;

KP. Άλλ' ἥδε μέντοι μὴ λέγ'· οὐ γάρ ἐστ' ἔτι.

ΙΣ. Άλλὰ κτενεῖς νυμφεῖα τοῦ σαυτοῦ τέκνου;

KP. Άρωσιμοι γὰρ χάτερων εἰσὶν γύαι.

(570) ΙΣ. Οὐχ ᾧς γ' ἐκείνω τῇδέ τ' ἦν ἡρμοσμένα.

KP. Κακάς ἐγὼ γυναῖκας νίέσι στυγῶ.

ΙΣ. Ω φίλταθ' Αἴμαν, ᾧς σ' ἀτιμάζει πατήρ.

KP. Ἄγαν γε λυπεῖς καὶ σὺ καὶ τὸ σὸν λέχος.

XO. Ἡ γὰρ στερήσεις τῆσδε τὸν σαυτοῦ γόνον;

(575) KP. Ἀιδης ὁ παύσων τούσδε τοὺς γάμους ἐμοί.

Μετάφραση Αντιγόνης

ΧΟ. Δεδογμέν', ώς ξοικε, τήνδε κατθανεῖν.

ΚΡ. Καὶ σοί γε κάμοι. Μὴ τριβὰς ἔτ', ἀλλά νιν
κομίζετ' εἴσω, δμῶες· ἐκδέτας δὲ χρὴ
γυναικας εἶναι τάσδε μηδ' ἀνειμένας.

(580) Φεύγουσι γάρ τοι χοὶ θρασεῖς, ὅταν πέλας
ἥδη τὸν Ἀιδην εἰσορῶσι τοῦ βίου.ἀ βούλεται.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (στίχοι 635-680)

Αἶμων

635 Πάτερ, σός εἰμι, καὶ σύ μοι γνώμαςέχων

χρηστὰς ἀπορθοῖς, αἷς ἔγωγ' ἐφέψομαι.

Ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς ἀξιώσεται γάμος

μείζων φέρεσθαι σοῦ καλῶς ἤγουμένου.

Πατέρα, είμαι δικός σου γιος κι εσύ
σκέψεις

σωστές να έχω με οδηγείς, τις
οποίες εγώ θα ακολουθήσω.

Για μένα κανένας γάμος δεν είναι
τόσο σπουδαίος

ώστε να τον θεωρήσω
σημαντικότερο από εσένα, αφού με
καθοδηγείς σωστά.

Κρέων

Οὗτα γάρ, ὡς παῖ, χρὴ διὰ στέρνων ἔχειν,

640 γνώμης πατρώας πάντ' ὅπισθενέστάναι.

Τούτου γὰρ οὖνεκ' ἄνδρες εὐχονται γονὰς

κατηκόους φύσαντες ἐν δόμοις ἔχειν,

Αυτή τη γνώμη πρέπει να έχεις,
παιδί μου,

να ακολουθείς στα πάντα την
πατρική συμβουλή.

Γι' αυτό εδώ οι άνδρες εύχονται
παιδιά

υπάκουα να γεννήσουν και να
έχουν στο σπίτι τους,

ώς καὶ τὸν ἔχθρὸν ἀνταμύνωνται κακοῖς
καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξ ἵσου πατρί.

Οστις δ' ἀνωφέλητα φιτύει τέκνα,
τί τόνδ' ἀν εἴποις ἄλλο πλήν αὐτῷ πόνους
φῦσαι, πολὺν δὲ τοῖσιν ἔχθροῖσιν γέλων;
Μή νύν ποτ', ὡς παῖ, τὰς φρένας ὑφ' ἥδονῆς
γυναικὸς οὕνεκ' ἐκβάλης, εἰδὼς ὅτι
ψυχρὸν παραγκάλισμα τοῦτο γίγνεται,
γυνὴ κακὴ ξύνευνος ἐν δόμοις. Τί γὰρ
γένοιτ' ἀν ἔλκος μεῖζον ἢ φίλος κακός;
Ἄλλα πτύσας ώσει τε δυσμενῆ μέθες
τὴν παῖδ' ἐν Αἴδου τήνδε νυμφεύειν τινί.
Ἐπει γὰρ αὐτὴν εἴλον ἐμφανῶς ἐγὼ
πόλεως ἀπιστήσασαν ἐκ πάσης μόνην,
ψευδῆ γ' ἐμαυτὸν οὐ καταστήσω πόλει,

Μετάφραση Αντιγόνης

για να εκδικούνται τους εχθρούς
και να τιμούν τον φίλο όπως
ακριβώς κι ο πατέρας τους.

Όποιος όμως γεννά παιδιά που δεν
του προσφέρουν καμία αφέλεια,

τι άλλο μπορείς να πεις γι' αυτόν,
εκτός από το ότι βάσανα

γέννησε για τον εαυτό του και
πολλά γέλια για τους εχθρούς;

Ποτέ, παιδί μου, μη χάσεις το
μυαλό σου

από έρωτα για μια γυναίκα,
ξέροντας ότι

παγερό αγκάλιασμα είναι αυτό,
κακή γυναίκα σύζυγος στο σπίτι.
Ποια

πληγή είναι μεγαλύτερη από έναν
κακό αγαπημένο;

Αλλά περιφρονώντας την σαν να
ήταν εχθρός σου, άσε

αυτό το κορίτσι παντρευτεί κάποιον
στον Άδη.

Από τη στιγμή που εγώ την έπιασα
επ' αυτοφώρω

μόνη απ' όλη την πόλη να
παραβαίνει την εντολή μου,

δεν θα φανώ ψεύτης στην πόλη,

ἀλλὰ κτενῷ. πρὸς ταῦτ' ἐφυμνείτω Δία

ξύναιμον. Εἰ γὰρ δὴ τά γ' ἐγγενῆ φύσει

660 ἄκοσμα θρέψω, κάρτα τοὺς ἔξωγένους.

ἐν τοῖς γὰρ οἰκείοισιν ὅστις ἔστ' ἀνήρ

χρηστός, φανεῖται κάν πόλει δίκαιος ὁν

Οστις δ' ὑπερβὰς ἢ νόμους βιάζεται

ἢ τούπιτάσσειν τοῖς κρατύνουσιν νοεῖ,

οὐκ ἔστ' ἐπαίνουν τοῦτον ἐξ ἐμοῦ τυχεῖν.

Αλλ' ὁν πόλις στήσειε τοῦδε χρὴ κλύειν

καὶ σμικρὰ καὶ δίκαια καὶ τάναντία.

Καὶ τοῦτον ἀν τὸν ἀνδρα θαρσοίην ἐγὼ

καλῶς μὲν ἀρχειν, εὖ δ' ἀν ἀρχεσθαι θέλειν,

670 δορός τ' ἀν ἐν χειμῶνι προστεταγμένον

αλλά θα τη θανατώσω. Γι' αυτά ας επικαλείται τον Δία

τον προστάτη της οικογένειας. Διότι αν στους εξ αίματος συγγενείς

επιτρέψω να κάνουν του κεφαλιού τους, θα ανέχομαι να είναι πολύ πιο απείθαρχοι όσοι δεν ανήκουν στην οικογένεια.

Διότι, όποιος στους οικείους του φέρεται ως άνδρας

σωστός, θα φανεί ότι και στην πόλη είναι δίκαιος.

Όποιος όμως ξεπερνά τα όρια και είτε παραβιάζει τους νόμους

είτε σχεδιάζει να επιβάλει τη γνώμη του στους άρχοντες,

αυτός δεν θα επαινεθεί από μένα.

Αλλά όποιον ορίσει η πόλη στην εξουσία, αυτόν πρέπει να ακούει

και στα ασήμαντα και στα δίκαια και στα αντίθετά τους.

Και εγώ μπορώ να πιστέψω ότι αυτός ο άνδρας

θέλει και να άρχει ορθά και να άρχεται σωστά,

κι αν έχει παραταχθεί στη θύελλα της μάχης

μένειν δίκαιον κάγαθὸν παραστάτην.

να μένει πιστός και αγαθός
σύντροφος του
διπλανού πολεμιστή.

Ἀναρχίας δὲ μεῖζον οὐκ ἔστιν κακόν.

Δεν υπάρχει μεγαλύτερο κακό από
την αναρχία.

Αὗτη πόλεις ὅλλυσιν, ἥδ' ἀναστάτους

Αυτή καταστρέφει κράτη, αυτή
καταστρέφει

οἴκους τίθησιν, ἥδε συμμάχους δορὸς

οικογένειες, αυτή τον στρατό των
συμμάχων

τροπὰς καταρρίγνυνσι: τῶν δ' ὀρθουμένων

τον κάνει να λυγίζει και να
τρέπεται σε φυγή· όμως, γι' αυτούς
που μένουν σταθεροί στη θέση
τους,

σώζει τὰ πολλὰ σώμαθ' ἣ πειθαρχία.

η υπακοή στους άρχοντες σώζει τη
ζωή των περισσοτέρων

Οὕτως ἀμυντέ' ἐστὶ τοῖς κοσμονομένοις.

Έτσι πρέπει να υπερασπιζόμαστε
τους νόμους και τις εντολές.

Κοῦτοι γυναικὸς οὐδαμῶς ἥσσητέα.

Και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει
να μας νικά μια γυναίκα

Κρεῖσσον γάρ, εἴπερ δεῖ, πρὸς ἀνδρὸς ἐκπεσεῖν,

Γιατί καλύτερα να μας πάρει την
εξουσία ένας άνδρας, αν πρέπει,

680 κούκ ἀν γυναικῶν ἥσσονες καλοίμεθ' ἄν.

και να μη μας αποκαλέσουν
κατώτερους από γυναίκες.

*για την υπόλοιπη μετάφραση μπορείτε να βρείτε χρήσιμο υλικό εδώ http://www.greek-language.gr/greekLang/ancient_greek/tools/corpora/anthology/content.html?t=563&m=1